

НАШЕ ЖИТТЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС
UKRAINIAN NEWSPAPER "OUR LIFE"

ЧИСЛО 17 (49).

16-го БЕРЕЗНЯ 1946 РОКУ

РІК II.

15. березня 1939 року

Була провесна. Щоправда — не на чужині, а на прадідній українській Срібній Землі. Але так само вже тепле сонце підсушувало вогкі плями на пішоходах. А жовто-блакитні прапори гордо віяли на кожній хаті, і хати були чисті та закосичені, мов на Великдень.

Бо справді Великдень ішов — Великдень змученого народу, Великдень Страдницької Карпатської України, радісний вимріяний день, коли обранці цієї найдалі киненої на Захід галузки народу українського вперше мали зійтись і сказати своє слово. Ні, не лише своє — мали висловити притаєну думку закарпатських українців.

Думкою ц'єю, мрією таємничою, глибоко хованою століттями, під гуцульським киптарем — була Воля. А Воля була — Україна.

І так само, як уперше в Києві, як потім у Львові, так само в старому Хусті пролунали горді й величні в простоті своїй слова:

»Хочемо вільно жити на своїй прабатьківській землі, хочемо

самі керувати своїм життям, хочемо гордо піднести у світі жовто-блакитний прапор України, доки не сила розгорнути його на інших наших землях...«

І коли у відповідь на це залунали слова

»Ще не вмерла...«, всміхнулась заплакана й зажурена Мати, бо й найменший син її в найтяжчих часах не покинув її, не зрадив її.

Так було 15 березня 1939 р. в малій столиці найменшої України. Найменшою розміром, але великої задумом та чином. Гідної величі історії своєї нації в найсвітліші її часи і злети.

Бо найтяжче у народу — всупереч і бурям сягнути по свою державність, а в її обороні не пошкодувати життя дітей своїх. Карпатська Україна 15. березня 1939 року проклямувала устами свого Союму державну незалежність і зараз же зросила гори й долини своєю палксю чистою кров'ю дітей українських земель.

Вони полягли, щоб жила Україна.

Небезпека в Ірані

(Тегран)— Іранський уряд відбув таємне засідання, на якому обрано спеціальну Раду, що має виконувати владу аж до часу, коли буде скликаний новий парламент. Після засідання оголошено розпорядок про розв'язання теперішнього парламенту.

Прем'єр Султанег подає урядові звіт із своєї подорожі до Москви. Порозуміння з СССР не досягнуто, бо Москва домагалася концесій на нафтовища та визнання автономного азербайджанського уряду. Крім того уряд СССР

відмовився відкликати з території Ірану свою армію.

Неофіційно повідомляють, що совітське військо посувається в північному Ірані в напрямі на Тегран та до кордонів Ірану й Туреччини. До берегів Азербайджану (Каспійське море) прибула допомога для червоної армії. Совітська армія має усі види зброї на чолі з панцирними частинами.

През. Трумен відбув конференцію з мін. Бернсом, обговорюючи ситуацію в Ірані. СССР не відповів досі ні на американську, ні на англійську ноти в справі Ірану.

Моральний натиск

Було б справді дуже бажаним, щоб людство вже більше не переживало таких жакливих воєн, як останні дві світові.

Якби могли здійснитися в цілому світі ідеї, що лягли в основу Організації З'єднаних Націй (ОЗН), — право вільного самоозначення народів, демократія, забезпечення прав людини й громадянина — мирним шляхом, то, очевидно, людство не мусіло б ще раз переживати страхиття війни.

Економічні та інші непорозуміння можна було б, тяжче чи легше, усунути шляхом безпосередніх дипломатичних розмов чи на форумі ОЗН. Але треба, щоб у світі запанував дух толеранції, щоб всюди люди жили одними ідеями й прагненнями, щоб скрізь у цілому світі запанувала справжня демократія.

Коли в більшості народів паує вже демократія, то решта людства поступово підніматиметься до вищих форм цивілізації й заводитиме в себе все поступовіші форми правління, аж поки доросте до справжнього народоправства. *Іде мова про народи відсталі, які щойно тепер входять у "народів вольних коло".

Але як буде з режимами монопартійної диктатури? Бо ці режими були не тільки в Німеччині чи Італії, де інде вони існують ще й сьогодні.

Тут, очевидно, поруч з одностайним спротивом (не конче збройним) народів, що мають нещастя жити під таким режимом, треба ще морального натиску демократії цілого світу, якогось морального ostracizmu, щоб допомогти поневоленому людству визволитися з-під диктаторських режимів.

Центральна Європа вже звільнена збройно, але на обох кінцях цього справді нещасного континенту ще правлять самовладно диктатори - генерали, чи то пак "генералісимуси".

Може бути виправдана надія, що ці диктаторські режими не конче "потребують" для своєї ліквідації війни. Активний спротив поневолених народів та рівночасний моральний натиск світової демократії - можуть привести до ліквідації людоненависницьких режимів, що дотепер ще лишилися.

Треба тільки, щоб цей моральний натиск був сильний, одно-

З усього світу

Непевність в Угорщині

(Будапешт) — В Угорщині відбулися великі демонстрації лівих партій проти теперішнього уряду і партії дрібних власників. Ліві партії, головні, комуністи, домагаються змін в уряді, закидаючи партії дрібних власників реакційність та сприяння фашизмові. Крім того, вони домагаються вилучити з парламенту чимало послів, членів партій дрібних власників. Марш. СССР Ворошилов відбуває з представниками різних партій конференції, намагаючись поладити ситуацію.

Нове про атомову аферу

Канадський прем'єр Мекензі Кінг оголосив офіційний звіт про викриття таємної шпигунської організації в Канаді, що поставила собі завдання викрасти таємницю продукції атомової бомби. У звіті говориться, що ця шпигунська організація працювала за інструкціями з Москви. Кілька членів совітського дипломатичного представництва замішані в цю справу. Агенти цієї організації викрали в серпні минулого року інформації про транспорти американських військ з Європи та в районі Тихого океану. Сопівський аташе пол. Жаботиндобув інформації про місце перебування штабів дивізій та інших військових американських частин. Замішаний в аферу совітський військовий аташе мав, згідно з наказом Москви, роздобути документи, що зраджували б тайну продукції атомової бомби.

В шпигунській афері замішані також чотири канадійські й британські громадяни, що безпосередньо або посередньо діяли на шкоду західних союзників, передаючи вістки про матеріали, з яких складається атомової бомба,

стайний; а для цього потрібно, щоб сама демократія добре зрозуміла протинародню суть усіх диктатур, не зважаючи на те, якими б вони гаслами не прикривалися.

П. К.

та зрадили деякі технічні подробиці продукції.

Арештовано знову кілька осіб серед них англійського вченого та знавця у справах атомової бомби др. Алан Хан Мея; він признався на слідстві, що дійсно передав деякі інформації про атомову енергію чужим агентам, але не хотів сказати, якої національності та державної приналежності були ці агенти.

Слідство в справі викритої шпигунської організації в Канаді ще не закінчено. Преса в цілому світі уважно слідкує за перебігом слідства, приймаючи цю справу як одну з найбільших сенсацій світу.

(к о с)

Кінець страйку в Трієсті

(Трієст) В Трієсті закінчився страйк, викликаний югославцями, прихильниками марш. Тіто. Італійські проф. спілки висловилися проти того стройку. Страйкарі погодилися після нарад із представниками союзної комісії почати працю, хоч їхні домагання про розпуск поліції в Трієсті Союзна Рада відкинула.

В нарадах Союзної Комісії, що опрацьовує проєкт італійсько-югославського кордону, зацікавлені сторони участі не беруть.

Перевірка емігрантів

(Франкфурт) Офіційно повідомляють, що вже опрацьовано плян загальної перевірки всіх нєнімців, що перебувають у західних зонах Німеччини. Перевірка має на меті виявити фашистські елементи та очистити від них табори чужинців.

Димісія Лемана

(Вашінгтон) Генеральний директор УНРРА Г. Леман повідомив про свою димісію, мотивуючи її поганим станом здоров'я. При цій нагоді він заявив, що дуже радіє, що організація УНРРА показала свою справність і успішно допомагає деяким державам, що потерпіли внаслідок остньої війни. Досі УНРРА вислала до тих держав понад 6 мільйонів тон харчів, одягу та речей першої потреби.

ЗДПА про армію

(Вашінгтон) На засіданні сенаторської комісії закордонних справ промовляли мін. Бернс, ген. Айзенгауер та сенатор Конелі. Вони домагалися сильної американської армії, що була б готова відбити всяку агресію та стояти на висоті свого бойового завдання. Сенатор Конелі, обговорюючи міжнародну ситуацію, ствердив, що ЗДПА не думають втручатися до будь-чиїх внутрішніх справ та форм правління, але не хочуть щоб і в їх внутрішні справи будь-хто втручався.

ЧИСТКА ВІД НАЦИСТІВ

В Мюнхені прем'єри німецьких провінцій: Баварії, Гросс-Гессену та Вюртемберг-Бадену підписали в присутності американського генерала Л. Де Клея закон про чистку німецького життя від нацистів. На підставі цього закону буде проведена перевірка всіх німців та їх політичного минулого. Закон передбачає такі групи воєнних злочинців: головні винуватці (активісти, мілітаристи, упривілейовані), менше обтяжені, незвинні. Головні винуватці будуть переведені до таборів праці на час від двох до десяти років. Їхнє майно сконфіскують; вони не матимуть права займати визначні посади в політиці та господарстві, втрачають право громадянства. Інші групи винуватців матимуть змогу очиститись від закидів нацизму та по деякому часі братимуть участь у відбудові демократичної Німеччини.

Закон про чистку від нацистів охопить усіх тих, хто займав провідні становища в нацистській Німеччині, та всіх членів націонал-соціалістичної партії, СС, СА, Гестапо, ГФП, СД та інших нацистських організацій. Перевірятимуть на основі анкет спеціальні комісії. Закон зачіпає також усіх осіб, що після першого квітня 1933 р. прийняли німецьке громадянство, і всіх нєнімців, що були членами націонал-соціалістичної партії або будь-якої прибудівки до неї.

Кожний випадок, що підлягає законіві про чистку від нацизму, розглядатимуть індивідуально.

Сталін на промову Черчіля

Не зважаючи на те, що президент Трумен заявив, що в Америці панує демократія і кожний може виголошувати промови та писати те, що йому подобається; не зважаючи на те, що й англійський уряд заявив, що його думки не однозгідні з думками Черчіля, Сталін офіційно відповів на промову Черчіля, виголошену в Америці.

Відповідь Сталіна — це інтерв'ю кореспондентові офіційного комуністичного органу "Правда", і його совітське радіо всю ніч проти 14. березня передавало для СССР та для закордону.

У відповідь Сталін заявив, нібито Черчіль має багато приятелів в Англії та Америці, і тому його акція дуже небезпечна. Закиди Черчіля Сталін назвав брехливими, нетактовними та божевільними. СССР мусить мати в сусідніх державах прихильні уряди і хоче жити з Польщею в згоді, а це Черчілеві не подобається. В Болгарії, Польщі, Угорщині та інших державах нема поліційних режимів, бо там уряди створені на основі коаліції, чого нема в Англії, де при владі є тільки одна партія. Сталін остеріг перед складанням нової проти-совітської коаліції.

Для емігрантів

Американська влада оголосила дуже важливі накази, що їх варто знати. У них говориться, що всім ДП (переселеним особам—емігрантам) забороняється спекулювати продуктами та речами УНРРА. За порушення наказів каратимуть тюрмою, а після відбуття кари насильно репатріюватимуть.

Німецька поліція матиме право в присутності американських військових чинників входити до таборів ДП для розшуку та арешту запідозрених у злочинах осіб.

Крім того, у наказі Головної квартири американських сил в Європі 18. 1. 1946 р. зазначено, що тих ДП, які будуть засуджені військовим судом за будь-який злочин на кару тюрми висилатимуть насильно до батьківщини під військовою охороною.

Прем. Етлі заявив, що він зробить усе задля добрих взаємин з СССР.

Часопис "Таймс" пропонує скликати негайно конференцію великих трьох і не поглиблювати ще більше англо-американсько-совітські суперечності.

Черчіль заявив, що він не думає давати ніякої відповіді на інтерв'ю Сталіна.

Тіто їде до Варшави

Београд), Марш. Тіто, шеф. югославського уряду, їде з офіційною візитою до Варшави й Праги. Там прийматимуть його дуже врочисто.

—Заступник комісара закордонних справ СССР Лебедєв іменований на совітського дипломатичного представника в Београді.

Комісія чотирьох у Трієсті

(Београд)—Комісія ЗДПА, Англії, Франції та СССР прибула до Трієсту, щоб розв'язати югославсько—італійські прикордонні суперечки. Населення Трієсту тримається спокійно, хоч були намагання довести до демонстрацій. Італійський уряд погоджується прийняти рішення цієї комісії, югославський натискає, щоб цей спірний обшир передати югославському урядові.

СССР і ТУРЕЧЧИНА

(Лондон)—Американський мін. закордонних справ Бернс повідомив, що уряд СССР звернувся до Туреччини з домаганням, щоб перед закінченням переговорів у справі совітсько—турецького договору розв'язати долю турецьких провінцій Карс і Ардаган.

Не буде зустрічі трьох

(Вашінгтон)—През. Трумен на одній пресовій конференції заявив, що нової зустрічі трьох-його, прем. Етлі та ген. Сталіна, не буде. На питання деяких журналістів, чи ОЗН не розпадеться, якщо СССР відмовиться звільнити територію Ірану від своїх військ, през. Трумен відповів, що він вірить глибоко в те, що ОЗН

зуміє показати свою живучість. Він не думає, щоб СССР хотів іти власними шляхами та відмовитися від співпраці з рештою світу.

Французький журнал про Україну

Французький журнал "Республіка" ч. 4 надрукував інформаційну статтю про боротьбу України проти німецького загарбника під заголовком: "Україна і війна".

"Нацисти — пише автор статті — вперто вірили, що українці, як і всі слов'яни, менше вартісна раса; з них можна зробити собі невідьника, а їх край перетворити на колонію..." "Брутальність німців на Україні перейшла ядуть-які межі. Запанував терористичний режим. З наказу окупаційної влади найменші вчинки карали найгострішими карами..." "В наслідок цієї безумної політики українці тікали масово в ліси, щоб організувати повстання проти німців."

Далі автор статті стверджує, що повстання українців завдали чималої шкоди німцям та взагалі вплинули на наслідки боротьби.

Вибрані поезії Т. Г. Шевченка

Накладом видавництва Спілки "Українське Мистецтво" в Регенсбурзі випущена книжечка вибраних поезій Т. Г. Шевченка. В "Кобзарі" (вибраних поезій) на 127 стр. малого формату вміщено 36 поезій. Добір поезій, їх розміщення, скорочення деяких, примітки до тексту і коротка біографія Т. Г. Шевченка—все це вказує, що книжечка розрахована на задоволення невідкладних потреб для учнів українських народних шкіл і масового українського читача на чужині. По-ява книжечки саме напередодні Шевченківських свят порадувала і дітей, і батьків, і вчителів. В цьому велика заслуга Спілки "Українське Мистецтво" українській громадськості на чужині за теперішніх умов безкнижжя.

Щоправда, зміст книжечки дозволяє тільки на другу назву ("Вибрані поезії Т. Г. Шевченка") без назви "Кобзар". Це треба було б вмістити необхідні для вивчення в школі такі твори: »Мені 13-й минуло«, поему "Сон" "Кавказ". А це зробити цілком можливо було, бо тексти в книжці розміщені так, що можна нарахувати до 17 зовсім чистих сторінок.

Взагалі технічний бік видання незадовільний, бо ж у книжці, крім відзначеної хиби, багато ще й текстових помилок.

Збірка байон

Появилася в продажі збірка байон "Колючий Сміх" Івана Маніла. Збірка цікава тим, що цей жанр літературної творчості у нас від Глібова майже занепав. Тепер відновлений. Збірка містить 24 байон. Ціна 3 РМ.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В АУГСБУРГІ:

Шевченківський вечір

10. березня ц. р. аматорський драм. гурток українського табору в Аугсбурзі, "Сомме-казерне", під кер. п. Андруховича влаштував вечір, присвячений 85. роковинам з дня смерті Т. Шевченка. Доповідь про життя і творчість поета прочитала п. В. Шпаківська, пов'язавши відповідні місця з його творів з долею українців на чужині. Гімназійний хор під орудою п. Бабуляка виконав декілька речей на Шевченкові слова ("Світе тихий", "Три шляхи", "Учітєся, брати мої"). Основна частина вечора складалася з деклямації Шевченкових творів, змонтованих у певну єдність. Зміст деклямованих речей супроводився малюнками (роботи п. Антонішина), що перегортались у вигляді сторінок "Кобзаря". Ці малюнки: "Ягнята край села", "Розрита могила", "Садок вишневий" і одна сучасна картина з текстовим супроводом: "Ворітєся-поборєтє!".

Оригінальний залум справив на глядачів приємне враження.

В. Ч.

ОФЕНБАХ:

Культурна хроніка

Після місячного перебування у Швайнфурті Український Архирейський хор переїхав до Оффенбаху і за цей час дав 34 концертних виступів.

Крім цього, за цей саме час хор відспівав 28 урочистих архирейських Служб Божих і дві великі панахиди, давши разом за півроку 64 виступи.

Хор має 30 співаків, два диригенти (для церковно-релігійних творів—композитор Іван Заєць, для народньої пісні—Петро Кондратенко) та 1 піяніста.

В ШВАЙНФУРТІ:

З'їзд журналістів

В суботу, неділю й понеділок 2-3 4. березня 1946 р. відбувся в Українському таборі УНРР в Швайнфурті перший товариський з'їзд українських журналістів, складаний з ініціативи гурту активних співробітників української преси на еміграції. В з'їзді взяли участь головні редактори й співробітники таких пресових органів: "Часу" з Фюрту, "Українських вістей" і видавництва "Прометей" з Ульму, "Вперед" з Ноймаркту, "Живої газети" з Мангайму, "Таборової газети" з Байройту і Ашафенбургу, часопису "Чужиною" з Бомбергу, газети "Скиталець" з Бомбергу, тижневика "Неділі" й "Вечірньої газети" зі Швайнфурту та представник українського наукового осередку й делегат аугсбурзького Церковного Постацання. В урочисто-

му відкритті з'їзду взяли участь директор швайнфуртської УНРРА Ван Беден зі своїм заступником і штабом співробітників; дали запрошені гості: головний редактор місцевого польського тижневика "Наш Глос" п. ГоФман і головний редактор литовського швайнфуртського часопису "Тевіскес Гарсас". З'їзд вислав телеграми й привітання та схвалив після нарад резолюції. (3 час. "Неділя" ч. 12).

ЗАКЛИК

Зближається найбільше Християнське свято, свято Світлого Христового Воскресіння, свято перемого світла над темрявою, свято життя радості та перемоги над смертю.

В це радісне свято кожен із нас полине думками додому, до рідних та, додержуючи традицій українського народу, кожен піде до церкви посвятити хоч би й найскромнішу паску, а потім—чи всі гуртом, чи кожна родина окремо—засядуть за стіл з'їсти свячене.

Радісніше на душі і тепліше буде свято, коли матимемо почуття сповненого обов'язку перед тими, хто так само в ці дні полине думками до своїх рідних та не зможе сповнити традицій, бо не з своєї провини він за дратами. Сумно й самотньо будуть проводити ці дні ті, що—"не на волі".

Зробім їм радість: покажім їм, що вони не самотні, що українські люди пам'ятають про них і щлють їм своє голосне старо-українське "Христот Воскресі!".

Даймо їм можливість засісти українським звичаєм до святкового столу.

Збираймо пакунки для полонених!

Пакунки можуть важити тільки 3 (три) кг. і мусять бути передані до УЧХ в Мюнхені до 10 квітня 1946 р.

До пакунків можна вкладати; консерви різні (м'ясні, рибні, сир, молоко і. т. інш.) кекси, товщ, цигарки, гребінці, дзеркальця, шнурівки, розвагові гри (шахи, дамки) і. т. інш.

Не можна до пакунків вкладати хліба, сухарів, бараболі, одягу, листів, друків або часописів.

Марія Клепацівська.

Подробиці про смерть Гетьмана Павла Скоропадського

У "Христ. Шляху" ч. 9, 3. березня ц. р. помістив ред. Микола Пасіка, на основі розмови з о. Гр. Онуфровим, кілька заміток про смерть гетьмана П. Скоропадського, а саме:

16. квітня 1945 р. Гетьман Павло Скоропадський з донькою Єлизаветою та зі старенькою нянею його дітей чекав на поїзд на станції Плятлінг у Баварії. Підчас налету Гетьман з донькою і нянею спішили до бомбосховища на станції. Ше були на сходах, як від розриву бомби почали валитися мури станції. Гетьман був не дуже важко ранений цеглою в правий бік голови, біля ока. Зате доньці Єлизаветі надломило череп ударом цеглини. Гетьман сам зайшов до шпиталю, а доньку відвезли непритомну. Після першої допомоги відвезли їх до шпиталю в Дегенсдорфі. Там лежали вони до 23 квітня. Гетьман почував себе добре. Лікарі запевняли, що стан його здоров'я дає надію на видужання. Єлизавета Павлівна, хоч сама важко ранена, сиділа біля ліжка батька. Але шпиталь у Дегенсдорфі евакуювали до села Меттен біля Дегенсдорфу. Лікар, довідавшись, з ким має справу, дав своє авто для перевозу. В Меттені стан здоров'я погіршився, бо не було доброї лікарської опіки. 25 квітня увечері гарячка посилилась, і ранком між 5—9 год. 26. квітня 1945 р. Гетьман Павло Скоропадський помер.

Після смерті тіло його перенесли до каплиці на цвинтарі в Меттені.

Американська книжка про Тараса Шевченка

Як подає газета "Свобода", у ЗДПА вийшла книжка англійською мовою про Тараса Шевченка під назвою: "Тарас Шевченко, поет України". Передмову до цієї книжки й переклади Шевченкових творів дав "відомий знавець української літератури й історії" проф. Роллмбійського університету Кларенс А. Маннінг.

З'їзд письменників

В Карлсфельді 6. Мюнхену відбудеться 26. і 27. березня ц. р. з'їзд дитячих письменників.

Ukrainian Camp Newspaper "Our Life". With Permission of UNRRA TEAM 114. October 1945.

Український часопис «Наше Життя»
Видає: Секція Журналістів при СУПЖ
в Аугсбурзі. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Адреса Редакції й Адміністрації:
AUGSBURG — Somme-Kaserne.

Buchdruckerei Anton Hebe. Augsburg 4000/16.3 46.